

dom forbliver i en Familjes Haand. Jeg erkjender dog, at, saaledes som Bestemmelsen i § 23 er affattet, vil det i en vis Henseende blive lettere at binde Jorden. Men naar Bestemmelsen er almindelig og navnlig gjælder for alle store Landeiendomme, saa kan jeg for min Deel ikke have den allerringeste Betænkthedsfølelse ved den. Jeg troer tværtimod — og det er Noget, som man ikke bør overse — at, naar man i Nutiden, hvad jeg anseer for rigtigt, anseer for Nutidens store Tanke, søger at bringe den frie og fornuftige Personlighed til sin fulde Ret i alle Forhold, saa skal man heller ikke indskrænke hans Dispositionsret over hans Eiendom gennem Testament videre, end som Almeenvellet beviislig kræver. Dette er mit Standpunkt, og jeg kan derfor paa ingen Maade dele de Betænktheder, som den ærede sidste Taler udtalte med Hensyn til § 23. Hvad angaaer første Bestemmelse i samme, da har jeg selv tidligere som Medlem af Udvalget i Folkethinget i denne Sag bragt Forslag til den frem i Udvalget. Jeg har den bestemte Overbeviisning, at det vil være et stort Gode, at der kommer til at gjælde en og den samme Bestemmelse til ved Testament at disponere over Jorden for baade store og smaa Jordebestidere. Det vil i mine Tanker være en Bestemmelse, som i høi Grad vil styrke Fællessfølelsen hos en stor Deel af Borgerne, og som tillige vil hos Mange bortrydde Forestillingen om, at den Eine har et Privilegium, som den Anden ikke har osv., Noget, som jeg troer, at man i Tider som den, hvori vi netop nu leve, ikke let kan komme til at vurdere for høit. Jeg troer derfor, at man virkelig maa være den ærede Regjering meget taknemlig for, at den har optaget den omtalte Bestemmelse, der, som sagt, saavidt jeg idetmindste mindes, allerede fremkom fra Udvalgets Side i Folkethinget den første Gang, da denne Sag var til Behandling der.

Justitsministeren: Der er jo fremkommet forskjellige Bemærkninger angaaende Enkelthederne i nærværende Lovforslag, hvorved jeg vel kunde have Adskilligt at bemærke, men som jeg dog troer, at Thinget vil være

enigt med mig i, at det vil være hensigtsmæssigt ikke nu strax at gaae dybt ind paa ved denne første Forhandling. Jeg vil hellere afvente, i hvilken Form der maatte fremkomme Forslag til Forandring i Bestemmelserne. Jeg sigter derved f. Ex. til adskillige Bemærkninger, der fremkom fra min ærede Ven fra Kjøbenhavn (Broch) med Hensyn til et Detailforhold, som han selv erklærede hører til de temmelig indviklede, det er Spørgsmaalet om, hvorledes der skal forholdes med Hensyn til Byrder, Refusioner, Gjæld eller andet Sligt, der paahviler Majoratet. Jeg troer, som sagt, ikke, det vilde være hensigtsmæssigt, om jeg her strax vilde gaae ind paa dette Forhold i alle dets Detailler. Derimod er det mig en kjær Pligt at udtale mig nærmere om Sagen i dens Almindelighed, og jeg skal da tillige paa passende Sted søge at berøre de Bemærkninger, der ere fremkomne med Hensyn til visse vigtigere Punkter, selv om de ikke kunne siges ligefrem at angaae det egentlige Hovedgrundlag. Det har da været mig hjært fra forskjellige Sider her i Salen at høre den Udtalelse, at Lovforslaget ogsaa efter ærede Medlemmers Mening er en loyal Fuldførelse af den i Grundlovens § 93 indeholdte Bestemmelse. Vel har en æret Landstingsmand for Kjøbenhavn (Ploug) tildeels udtalt en anden Anskuelse, men jeg har ikke paa nogen Maade kunnet anerkjende, at der i de Betragtninger, han fremsatte, laa en Gjendrivelse af det Standpunkt, der i Henhold til Grundlovsbestemmelsen er indtaget ved nærværende Lov. Jeg troer ikke, at det paa nogen Maade gaaer an fra den Bestemmelse, at fremtidig Opretelse af Lehn, Stamhuse og Fideicommissgodser forbydes, at slutte dertil, at man snarest muligt med Magt skal gjøre Ende paa de nærværende. (Ploug: Det sagde jeg ikke!) Jeg indrømmer, at jeg udtrykker Tanken lidt stærkere, end den ærede Landstingsmands Ord faldt, men Tanken var dog i det Væsentlige den, at, da Grundloven har bestemt, at der ikke i Fremtiden maa oprettes Lehn, Stamhuse eller Fideicommissgodser, saa maatte den ogsaa være uventlig stemt mod de bestaaende; jeg troer ikke, at jeg paa nogen Maade derved gaaer den ærede Rigsdagsgmand for nær